

Dosarul nr.3ra-331/22
2-19103705-01-3ra-07042022

Prima instanță: Judecătoria Chișinău, sediul Râșcani (jud.: G. Cazacu)
Instanța de apel: Curtea de Apel Chișinău (jud.: A. Minciuna, V. Negru, A. Bostan)

ÎNCHEIERE

15 iunie 2022

mun. Chișinău

Colegiul civil, comercial și de contencios administrativ
al Curții Supreme de Justiție

în componența:

Președintele completului, judecătorul
judecătorii

Tamara Chișca-Doneva
Iurie Bejenaru
Aliona Miron

examinând admisibilitatea recursului depus de Oprea Andrei, reprezentat de avocatul Andrian Vescu,

în cauza de contencios administrativ, la cererea de chemare în judecată depusă de Andrei Oprea împotriva Casei Naționale de Asigurări Sociale, terț Întreprinderea de Stat „Serviciul de Protecție și Pază de Stat” cu privire la anularea actului administrativ și obligarea recalculării pensiei pentru vechime în muncă,

împotriva deciziei din 26 octombrie 2021 a Curții de Apel Chișinău, prin care a fost respins apelul depus de Andrei Oprea și menținută hotărârea din 03 decembrie 2020 a Judecătoriei Chișinău, sediul Râșcani,

c o n s t a t ă:

La 17 iunie 2020, Andrei Oprea s-a adresat cu cerere de chemare în judecată, în procedura contenciosului administrativ, împotriva Casei Naționale de Asigurări Sociale, terț Î.S. ”Serviciul de Protecție și Pază de Stat” cu privire la anularea actului administrativ și obligarea recalculării pensiei pentru vechime în muncă.

În motivarea acțiunii reclamantul a indicat că, din 22 septembrie 1998 a activat în cadrul serviciului militar în termen în Forțele Armate ale Republicii Moldova.

Ulterior, din 08 septembrie 2000 a fost încadrat în serviciul militar prin contract, în cadrul Serviciu de Protecție și Pază de Stat, iar începând cu 27 octombrie 2007 a fost încadrat la cererea personală prin contract în cadrul Serviciul de Pază și Protecție de Stat.

La 30 septembrie 2013, a demisionat din funcție, fiindu-i stabilită o pensie pentru vechimea în muncă de 22 ani și 5 luni, în mărime de 50% din salariul mediu lunar potrivit funcției deținute.

La 07 octombrie 2013, s-a reangajat în cadrul Serviciului militar/Special prin contract în cadrul Serviciul de Protecție și Pază de Stat, unde a activat până la data de 10 ianuarie 2019, fapt ce se confirmă prin ordinul Serviciului de Protecție și Pază de Stat nr.5 P\R din 10 ianuarie 2019.

A reținut că, prin ordinul respectiv a fost acceptată demisia sa în conformitate cu prevederile art.34 din Legea cu privire la Serviciul de Protecției și Pază de Stat, fiindu-i

stabilită o vechimea în muncă, calculată la 10 ianuarie 2019, de 29 de ani 11 luni și 16 zile în conformitate cu prevederile Legii asigurării cu pensii a militarilor și a persoanelor din corpul de comandă și din trupele organelor afacerilor interne nr.1544 din 23 iunie 1993.

La 13 mai 2019, s-a adresat Casei Naționale de Asigurări Sociale cu cerere, solicitând recalcularea pensiei pentru vechimea în muncă de 29 de ani 11 luni și 16 zile, ce îi revine potrivit principiului legal obținut de recalculare a pensiei, reieșind din salariul mediu lunar stabilit pentru ultimele 12 luni calendaristice.

Prin decizia nr.91/2019/29071 din 16 mai 2019 a Casei Naționale de Asigurări Sociale, i-a fost refuzată recalcularea pensiei pentru vechimea în muncă, reieșind din salariul mediu lunar achitat pentru perioada 10 ianuarie 2019, din motiv că conform art.2 din Legea nr.1544/1993 și potrivit informației pe care o deține CNAS, dânsul deja beneficiază de pensie pentru vechime în muncă stabilită din 01 octombrie 2013, iar legea nu prevede stabilirea repetată a dreptului la pensie după reangajarea în serviciu.

Reclamantul consideră refuzul pârâtei contrar art.61 alin (2) din Legea asigurării cu pensii a militarilor și a persoanelor din corpul de comandă și din trupele organelor afacerilor interne nr. 1544-XII din 23.06.1993, care expres stipulează că, pensiile stabilite persoanelor din corpul de ofițeri și din corpul de comandă (cu excepția celui inferior) al organelor afacerilor interne și din cadrul Inspectoratului General de Carabinieri cărora li s-a prelungit peste limita de vârstă, stabilită de legislație, termenul de aflare în serviciu militar prin contract sau în serviciu în organele afacerilor interne urmează a fi recalculate după trecerea lor în rezervă sau în retragere.

Consideră că, în calitate de militar, care a activat după pensionare încă 6 ani, are dreptul la recalcularea pensiei pentru o vechime în muncă de 29 ani 11 luni și 16 zile.

Mai mult ca atât, în Legea nr.290 din 16 decembrie 2016 pentru modificarea și completarea unor acte legislative în vigoare din 01 ianuarie 2017, la art.33 alin.(4), se statuează că, pensionarii care activează sau au activat în câmpul muncii după realizarea dreptului la pensie pentru limită de vârstă în condițiile prezentei legi pot solicita reexaminarea pensiei nu mai des decât o dată la doi ani, cu condiția că pensia calculată conform formulelor din anexe, părți integrante ale prezentei legi, este mai mare decât pensia aflată în plată.

Afară de aceasta, pentru perioada suplimentară de vechime în muncă: 07 octombrie 2013 – 10 ianuarie 2019, salariul lunar a fost majorat față de perioada pentru care a fost stabilită anterior pensia odată, cu toate acestea Casa Națională de Asigurării Sociale a ignorat faptul dat, prin ce i-a fost încălcat dreptul la o pensie echitabilă în condițiile legii.

În opinia reclamantului, prin refuzul Casei Naționale de Asigurării Sociale de a efectua recalcularea pensiei și a achita pensia în baza normelor de drept menționate, poate avea un efect discriminatoriu în raport cu alți pensionari cărora deja li s-a efectuat recalcularea și achitarea pensiei în baza unor hotărâtori judecătorești emise în acest sens.

În contextul enunțat, Andrei Oprea a solicitat admiterea acțiunii, anularea deciziei nr.91/2019/29071 din 16 mai 2019 a Casei Naționale de Asigurări Sociale, obligarea Casei Naționale de Asigurării Sociale să efectueze recalcularea pensiei pentru vechimea în muncă, reieșind din media lunară pentru ultimele 12 luni calendaristice, precedent concedierii din 10 ianuarie 2019.

Prin hotărârea din 03 decembrie 2020 a Judecătoriei Chișinău, sediul Râșcani a fost respinsă acțiunea depusă de Andrei Oprea ca neîntemeiată.

La 31 decembrie 2020, prin intermediul poștei electronice, Andrei Oprea, reprezentat de avocatul Andrian Vescu, a depus apel împotriva hotărârii primei instanțe.

La 20 ianuarie 2021 avocatului Andrian Vescu a fost notificată hotărârea integrală a primei instanțe, fapt ce se confirmă prin avizul poștal de recepția anexat la actele cauzei (f.d.133).

La 09 februarie 2021, prin intermediul oficiului poștal, Andrei Oprea, reprezentat de avocatul Andrian Vescu, a prezentat motivarea apelului, solicitând admiterea acestuia, casarea integrală a hotărârii din 03 decembrie 2020 a Judecătoriei Chișinău, sediul Râșcani, cu emiterea unei decizii noi de admitere a acțiunii.

Prin decizia din 26 octombrie 2021 a Curții de Apel Chișinău a fost respins apelul depus de Andrei Oprea și menținută hotărârea din 03 decembrie 2020 a Judecătoriei Chișinău, sediul Râșcani.

Fiind investite cu judecarea cauzei, prima instanță și instanța de apel au motivat soluția de respingere a acțiunii reieșind din următoarele aspecte.

Astfel, instanțele de judecată ierarhic inferioare au stabilit că la 30 septembrie 2013, Andrei Oprea s-a eliberat (demisionat) din cadrul Serviciului de Protecție și Pază de Stat cu dreptul la stabilirea pensiei.

Ulterior, la 07 octombrie 2013, reclamantul s-a reangajat în cadrul Serviciului de Protecție și Pază de Stat, activând până la 10 ianuarie 2019, fapt confirmat prin Ordinul SPPS nr.5 p/r din 10 ianuarie 2019.

Potrivit adeverinței nr.2/485 din 07 mai 2019 eliberată de către Serviciul de Protecție și Pază de Stat, se confirmă faptul că, prin ordinul SPPS nr. 5 p/r din 10 ianuarie 2019 Andrei Oprea, la aceeași dată - 10 ianuarie 2019, i-a fost acceptată demisia în conformitate cu prevederile art.34 din Legea cu privire la Serviciul de Protecție și Pază de Stat nr.134 din 13 iunie 2008, cu vechimea în muncă ce-i acordă dreptul la pensie, calculată la situația din 10 ianuarie 2019, de 29 de ani 11 luni și 16 zile (f.d. 57).

Totodată, s-a reținut că la materialele dosarului este anexat certificatul nr.6, prin care se atestă salariul lui Andrei Oprea calculat pe parcursul unui an înainte de eliberare din cadrul Serviciului de Protecție și Pază de Stat (f.d. 58).

La 13 mai 2019, Oprea Andrei s-a adresat Casei Teritoriale de Asigurării Sociale Centru cu cererea nr.2019/91/1439, solicitând recalcularea pensiei pentru vechimea în muncă în legătură cu obținerea vechimii în muncă suplimentare din 07 octombrie 2013 - 10 ianuarie 2019 (f.d. 53).

Prin decizia nr.91/2019/29071 din 16 mai 2019 a Casei Teritoriale de Asigurării Sociale Centru a fost respinsă cererea lui Andrei Oprea privind recalcularea pensiei pentru vechimea în muncă, motivând prin faptul că, potrivit art.2 din Legea nr.1544/1993, militarii, persoanele din corpul de comandă și din trupele organelor afacerilor interne au dreptul la pensie după eliberarea din serviciu, iar potrivit informației deținute de către Casa Națională de Asigurării Sociale, Oprea Andrei beneficiază de pensiei pentru vechime în muncă stabilită din 01 octombrie 2013, or, legea nu prevede stabilirea repetată a dreptului de pensie după reangajarea în serviciu. (f.d. 59).

Cu trimitere la prevederile art. 53 alin.(1) din Constituție, art.3, art.10 alin.(1), art.17, art.19, art.162 alin.(1), (3) lit.a) și b), art.208 alin.(1) și art. 209 alin. (1) lit. a) din Codul administrativ, instanțele de judecată au reținut că acțiunea lui Andrei Oprea din 17 iunie 2019, a fost depusă în instanța de contencios administrativ în termen și cu respectarea procedurii prealabile.

Cu referire la fondul cauzei, instanțele de judecată au reținut următoarele.

Cu trimitere la art.47 din Constituția Republicii Moldova, art.22, art.23 alin.(2) lit.a) și c), art.25 alin.(5) și (7), art.26 alin.(1) și (2) din Legea nr.1245 din 18 iulie 2002 cu privire la pregătirea cetățenilor pentru apărarea Patriei, art.2 alin.(2) și (2), art.13, art.14, art.50 alin.(1), art.61 alin.(1) și (2) din Legea nr.1544 din 23 iunie 1993 asigurării cu pensii a militarilor și a persoanelor din corpul de comandă și din trupele organelor afacerilor interne și din cadrul Inspectoratului General de Carabinieri, instanțele de judecată ierarhic inferioare au constatat că, Andrei Oprea este beneficiar de pensie pentru vechime în muncă stabilită în conformitate cu prevederile Legii nr.1544/1993, începând cu data de 30 septembrie 2013, calculată în mărime de 50% din suma soldei și o vechime în muncă de 22 ani și 5 luni.

Ulterior, la 07 octombrie 2013, Oprea Andrei s-a reangajat în cadrul Serviciului de Protecție și Pază de Stat, activând până la 10 ianuarie 2019, fapt confirmat prin Ordinul SPPS nr.5 p/r din 10 ianuarie 2019, prin care i-a fost acceptată demisia în conformitate cu prevederile art.34 din Legea nr.134 din 13 iunie 2008 cu privire la Serviciul de Protecție și Pază de Stat, cu vechimea în muncă ce-i acordă dreptul la pensie, calculată la 10 ianuarie 2019, de 29 ani 11 luni și 16 zile (f.d. 57).

La 13 mai 2019, Oprea Andrei s-a adresat Casei Teritoriale de Asigurării Sociale Centru cu cererea nr.2019/91/1439, solicitând recalcularea pensiei pentru vechimea în muncă în legătură cu obținerea vechimii în muncă suplimentare din 07 octombrie 2013 - 10 ianuarie 2019 (f.d. 53).

Prin decizia nr.91/2019/29071 din 16 mai 2019 a Casei Teritoriale de Asigurării Sociale Centru, cererea reclamantului cu privire la recalcularea pensie pentru vechimea în muncă a fost respinsă pe motiv că, potrivit art.2 din Legea nr.1544/1993, militarii, persoanele din corpul de comandă și din trupele organelor afacerilor interne au dreptul la pensie după eliberarea din serviciu, iar potrivit informației deținute de către Casa Națională de Asigurării Sociale, Andrei Oprea beneficiază deja de pensie pentru vechime în muncă stabilită la 01 octombrie 2013, or, legea nu prevede stabilirea repetată a dreptului de pensie după reangajarea în serviciu. (f.d. 59).

Din cele menționate, instanțele de judecată ierarhic inferioare au concluzionat că obiectul prezentului litigiului rezidă în anularea deciziei de refuz nr.91/2019/29071 din 16 mai 2019 a Casei Naționale de Asigurări Sociale, obligarea recalculării pensiei pentru vechime în muncă a lui Andrei Oprea după eliberarea repetată a sa din serviciul militar prin contract în cadrul Serviciului de Pază și Protecție de Stat, reieșind din stagiul de cotizare de 29 de ani, 11 luni și 16 zile.

Cu referire la art.2 alin. (1) și (2), art.7, art.48 și art. 50 alin. (1) lit. b) și c) din Legea nr.1544 din 23 iunie 1993 asigurării cu pensii a militarilor și a persoanelor din corpul de comandă și din trupele organelor afacerilor interne și din cadrul Inspectoratului General de Carabinieri, instanțele de judecată au reținut că, având în vedere că din data de 30

septembrie 2013, Andrei Oprea beneficiază de dreptul la pensie pentru vechime în muncă, reclamantul greșit a concluzionat că dispune de dreptul la recalcularea pensiei, or, faptul că s-a reangajat ulterior în cadrul Serviciului de Protecție și Pază de Stat, aceste circumstanțe nu pot constitui drept temei pentru stabilirea/recalcularea unei noi pensii pentru vechime în muncă, prin includerea la stabilirea acesteia a vechimii de muncă obținute după data realizării dreptului la pensie pentru vechime în muncă – 30 septembrie 2013, deoarece dreptul la pensie pentru vechimea în muncă apare o dată, și anume, după eliberarea din serviciu, cu dreptul de recalculare în condițiile legii.

Cu trimitere la art.61 din Legea nr. 1544 din 23 iunie 1993, instanțele de judecată au subliniat că norma dată de drept prevede cert și expres trei situații în care pensia pentru vechimea în serviciu stabilită anterior urmează a fi recalculată, și anume:

- existența documentelor aflate la organele de pensionare la momentul recalculării pensiei;

- prezentarea ulterioară a actelor suplimentare ce ar acorda persoanei dreptul la majorarea pensiei până la stabilirea pensiei, iar recalcularea pensiei se va efectua pentru perioada precedentă, dar cel mult pentru 12 luni de la data depunerii actelor suplimentare și nu mai devreme de data punerii în aplicare a prezentei legi;

- recalcularea pensiei se efectuează în cazul în care persoanelor din corpul de ofițeri și din corpul de comandă (cu excepția celui inferior) al organelor afacerilor interne precum și funcționari publici cu statut special din sistemul administrației penitenciare li s-a prelungit peste limita de vârstă termenul de aflare în serviciul prin contract.

Instanțele de judecată au accentuat că Legea nr.1544 din 23 iunie 1993 prevede că pensia pentru vechime în muncă se stabilește ținând cont de vechimea în serviciu și de mărimea soldei achitate în ultimul an de muncă, având relevanță în acest sens și faptul dacă persoana a atins vârstă limită de aflare în serviciu sau nu

În același timp alineatul (2) al art.61 din Legea nr. 1544 din 23 iunie 1993 prevede o singură excepție de la această regulă, pentru persoanele din corpul de ofițeri și din corpul de comandă (cu excepția celui inferior) al organelor afacerilor interne și din cadrul Inspectoratului General de Carabinieri cărora li s-a prelungit, peste limita de vârstă stabilită de legislație, termenul de aflare în serviciu militar prin contract sau în serviciu în organele afacerilor interne și care au dreptul la pensie în conformitate cu art. 13 lit. a) din Legea cărora li se acordă, de la data emiterii ordinului privind prelungirea termenului de aflare în serviciu, pensie în mărime de 50 procente din suma pensiei cuvenite. Doar în cazul în care condițiile menționate sunt întrunite cumulativ, este acordată pensia pentru vechime în muncă, fără eliberarea persoanei din serviciu.

Analizând cele trei temeuri/condiții de recalculare a pensiei lui Andrei Oprea în coraport cu situația acestuia, instanțele de judecată ierarhic inferioare au constatat că Andrei Oprea nu întrunește niciunul din aceste temeuri/condiții.

Or, art.61 din Legea nr.1544 din 23 iunie 1993 asigurării cu pensii a militarilor și a persoanelor din corpul de comandă și din trupele organelor afacerilor interne și din cadrul Inspectoratului General de Carabinieri, nu reglementează în niciun fel faptul, că militarii, persoanele din corpul de comandă și din trupele organelor afacerilor interne au dreptul la recalcularea pensiei în cazul în care au fost reîncadrați în funcție și au mai obținut o oarecare vechime în muncă.

Astfel, eliberarea lui Andrei Oprea din serviciu, cu ulterioara reangajare în funcție și achitarea salariului, nu se încadrează nici în prevederile art.61 alin.(2) din Legea nr.1544-XII din 23 iunie 1993 asigurării cu pensii a militarilor și a persoanelor din corpul de comandă și din trupele organelor afacerilor interne și din cadrul Inspectoratului General de Carabinieri, întrucât dreptul la pensie apare doar o singură dată.

În asemenea circumstanțe, instanțele de judecată au conchis că situația lui Andrei Oprea nu cade sub incidența dispozițiilor art.61 din Legea nr.1544 din 23 iunie 1993 asigurării cu pensii a militarilor și a persoanelor din corpul de comandă și din trupele organelor afacerilor interne și din cadrul Inspectoratului General de Carabinieri, deoarece această Lege nu prevede stabilirea repetată a dreptului la pensie pentru vechime în muncă după reangajare.

În condițiile descrise, instanțele de judecată au remarcat că dacă o persoană solicită stabilirea pensiei în baza vechimii în muncă, iar ulterior desfășoară activități contributive, nu poate fi pretinsă încălcarea principiului egalității. Diferențele pe care le presupun momentul dobândirii dreptului și condițiile în care este stabilită pensia sunt substanțiale. Chiar dacă, în mod formal, persoanele se află într-o situație similară, având în vedere exercițiul unei activități salarizate în serviciul militar sau într-o funcție publică cu statut special, acest element nu este suficient, per se, pentru a se constata incidența articolului 16 din Constituție la serviciu în serviciul militar. Or, din sensul Legii nr.1544 din 23 iunie 1993 asigurării cu pensii a militarilor și a persoanelor din corpul de comandă și din trupele organelor afacerilor interne și din cadrul Inspectoratului General de Carabinieri, nu se deduce în niciun fel că militarii, persoanele din corpul de comandă și din trupele organelor afacerilor interne, au dreptul la stabilirea repetată a mărimii pensiei pentru vechime, în cazul în care au fost reangajați și au obținut o vechime în muncă mai mare.

În ce privește principiile unicității legislației privind asigurarea socială și egalitatea în drepturi a contribuabililor și a beneficiarilor sistemului public de pensii, instanțele de judecată au notat că Legea nr.1544 din 23 iunie 1993 derogă de la dispozițiile Legii privind sistemul public de pensii, iar din acest motiv, principiile în discuție nu sunt incidente. În plus, acestea au o pondere relativă și privesc, la modul abstract, condițiile ideale în care contribuțiile de asigurări sociale trebuie să fie reglementate. Totuși, legislatorul este competent să stabilească excepții de la ele, având în vedere marja discreționară amplă de care se bucură în domeniul protecției sociale.

Mai mult, în speța Andrei Oprea, de fapt, pretinde la stabilirea camuflată repetată a pensiei pentru vechime în muncă și nicidecum la o recalculare a acesteia. Or, prin pretinsa recalculare a pensiei, ultimul solicită ca pensia să i se calculeze dintr-un salariu distinct, de cel care a stat la baza calculării pensiei inițiale în anul 2013, adică reieșind din media lunară pentru ultimele 12 luni calendaristice precedente concedierii din 10 ianuarie 2019.

Afară de aceasta, la punctele 1-4 din Hotărârea Guvernului nr.78 din 21 februarie 1994 cu privire la modul de calculare a vechimii în muncă, stabilire și plată a pensiilor și indemnizațiilor militarilor, persoanelor din corpul de comandă și din trupele organelor afacerilor interne, colaboratorilor Centrului Național Anticorupție și funcționarilor publici cu statut special din cadrul sistemului administrației penitenciare, este prevăzută baza de calcul a pensiei, aceasta fiind calculată din salariu, media lunară a altor recompense, plăți,

sporuri și suplimente, primite în ultimul an de serviciu - ultimele 12 luni calendaristice precedente concedierii.

Reieșind din prevederile enunțate, instanțele de judecată au conchis că pensia se calculează din salariul obținut pe ultimele 12 luni calendaristice precedente concedierii, dar nicidecum nu prevede că și în cazul aparițiilor temeiurilor de recalculare a pensiei, aceasta urmează a fi efectuată după aceeași formulă.

În lumina celor expuse, instanțele de judecată ierarhic inferioare au concluzionat asupra netemeinicii acțiunii depuse de Andrei Oprea.

La 22 noiembrie 2021, prin intermediul poștei electronice, Andrei Oprea, reprezentat de avocatul Andrian Vescu, a depus recurs împotriva deciziei instanței de apel, iar la 28 februarie 2022 a prezentat motivarea recursului, solicitând admiterea acestuia, casarea integrală a deciziei din 26 octombrie 2021 a Curții de Apel Chișinău și a hotărârii din 03 decembrie 2020 a Judecătoriei Chișinău, sediul Rîșcani, cu emiterea unei decizii noi de admitere a acțiunii.

În susținerea recursului Andrei Oprea, reprezentat de avocatul Andrian Vescu, a invocat ilegalitatea și netemeinicia deciziei instanței de apel, declarând că Curtea de Apel Chișinău a examinat superficial prezenta speță, apreciind arbitrar probele administrate, nu au fost dovedite circumstanțele considerate de instanța de apel ca fiind stabilite, cu interpretarea și aplicarea eronată a normelor de drept material, în special au fost ignorate dispozițiile art.61 alin.(1) din Legea nr.1544 din 23 iunie 1993 asigurării cu pensii a militarilor și a persoanelor din corpul de comandă și din trupele organelor afacerilor interne și din cadrul Inspectoratului General de Carabinieri, care expres stipulează că, recalcularea pensiilor stabilite anterior militarilor, persoanelor din corpul de comandă și din trupele organelor afacerilor interne, precum și funcționarilor publici cu statut special din sistemul administrației penitenciare, și din cadrul Inspectoratului General de Carabinieri și familiilor acestora în legătură cu punerea în aplicare a prezentei legi se efectuează în temeiul documentelor aflate la momentul recalculării în organele de pensionare. Dacă pensionarul va prezenta ulterior acte suplimentare ce i-ar acorda dreptul la majorarea pensiei, recalcularea se va efectua pentru perioada precedentă, dar cel mult pentru 12 luni de la data depunerii actelor suplimentare și nu mai devreme de data punerii în aplicare a prezentei legi.

Recurentul a indicat că reieșind din prevederile art.61 alin.(1) din Legea nr.1544 din 23 iunie 1993, recalcularea pensiei poate avea loc în cazul în care solicitantul prezintă noi probe ce i-ar putea majora pensia.

Cu toate acestea, instanțele de judecată ierarhic inferioare nu au ținut cont de prevederile normei de drept citate supra, deși a prezentat probe ce atestă majorarea cuantumului pensiei pentru vechimea în muncă prin adeverința eliberată de Serviciul de Protecție și Pază de Stat și certificatele salariale ce confirmă majorarea salariului după reangajare în serviciu, totodată fiind majorate și achitățile contribuțiilor sociale lunare de către el în fondul de pensii.

Instanțele de judecată eronat au interpretat prevederile legislației, deoarece în acțiunea sa a solicitat recalcularea pensiei pentru vechime în muncă, dar nu stabilirea repetată a acesteia.

A remarcat că în Legea nr.1544 din 23 iunie 1993, la art.14 alin.(2) este expre indicat pentru militarii care satisfac serviciu prin contract, pentru persoanele din corpul de comandă și din trupele organelor afacerilor interne, precum și funcționarii publici cu statut special din sistemul administrației penitenciare, care au o vechime totală în muncă de cel puțin 25 de ani calendaristici, din care cel puțin 12 ani și 6 luni în serviciu militar sau în serviciu în organele afacerilor interne (art.13, lit. b), c) și d) pentru vechime totală în muncă de 25 de ani - 50 % și pentru fiecare an complet de muncă peste vechimea de 25 de ani -1 % din suma respectivă a soldei sau a salariului, dar în total nu mai mult de 75, în asemenea circumstanțe dânsul este îndreptățit să solicite recalcularea pensiei până la 75% în cazul în care conform art.61 din aceeași lege prezintă noi probe ce atestă majorarea cuantumului pensie.

Consideră că, instanțele de judecată ierarhic inferioare au avut obligația de a da o apreciere corespunzătoare tuturor probelor prezentate de către ambele părți în proces, fapt ignorat de către acestea.

Deși instanțele de judecată au menționat că recalcularea pensiei se face doar dacă el ar fi prezentat probe suplimentare pentru perioada până la stabilirea pensie în 2013, cu toate acestea însă au omis să se expună asupra prevederilor legale în baza cărora pensia se stabilește conform actelor deținute de Casa Națională de Asigurări Sociale, or, având statut special de militar se află în imposibilitate să dețină probe ascunse care i-ar permite majorarea pensiei stabilite în 2013.

La acest aspect, dispozițiile art.61 din Legea nr.1544 din 23 iunie 1993 prevăd expres recalcularea pensiei stabilite anterior.

În viziunea recurentului, probele prezentate în instanța de judecată se referă în întregime la cazul speței, iar Casa Națională de Asigurări Sociale are obligația de a respecta prevederile legale și să efectueze recalcularea pensiei până la 75%.

În conformitate cu art.244 alin.(1) din Codul administrativ, hotărârile curții de apel ca instanța de fond, precum și deciziile instanței de apel pot fi contestate cu recurs.

Conform art. 245 alin.(1) și (2) din Codul administrativ, recursul se depune la instanța de apel în termen de 30 de zile de la notificarea deciziei instanței de apel, dacă legea nu stabilește un termen mai mic. Motivarea recursului se prezintă Curții Supreme de Justiție în termen de 30 de zile de la notificarea deciziei instanței de apel. Dacă se depune împreună cu cererea de recurs, motivarea recursului se depune la instanța de apel.

Curtea de Apel Chișinău a pronunțat decizia contestată la 26 octombrie 2021, în ședință publică.

Actele cauzei nu atestă date când copia dispozitivului deciziei instanței de apel a fost notificată lui Andrei Oprea și avocatului acestuia Andrian Vescu.

Totodată, din materialele dosarului rezultă că, la 09 februarie 2022, Curtea de Apel Chișinău a expediat în adresa lui Andrei Oprea și avocatului Alexandru Vescu copia deciziei integrale a instanței de apel din 26 octombrie 2021, fapt ce rezultă din scrisoarea nr.3a-182/21 anexată la actele cauze (f.d.200).

Se reține că, corespondența destinată lui Andrei Oprea a fost returnată instanței de apel la 23 martie 2022 cu mențiunea „nereclamată” (f.d.208).

În condițiile enunțate, recursul inițial din 22 noiembrie 2021 și cel motivat din 28 februarie 2022 au fost depuse în conformitate cu art.245 din Codul administrativ.

La 12 aprilie 2022, întru respectarea dreptului părților la un proces echitabil, Curtea Supremă de Justiție a expediat în adresa Casei Naționale de Asigurări Sociale și ÎS „Serviciul de Protecție și Pază de Stat” copia recursului (preventiv și motivat) depus de Andrei Oprea, reprezentat de Andrian Vescu, cu înștiințarea despre necesitatea depunerii referințelor, notificată ultimilor la 19 aprilie 2022, fapt ce se confirmă prin scrisoarea de expediere și avizele poștale de recepție anexate la actele cauzei (f.d.215-217).

La 22 aprilie 2022 și respectiv la 13 mai 2022, Casa Națională de Asigurări Sociale și ÎS „Serviciul de Protecție și Pază de Stat” au depus referințe, solicitând respingerea recursului, cu menținerea deciziei instanței de apel și hotărârii primei instanțe, pe care le consideră legale și întemeiate.

Examinând temeiurile invocate în recurs în raport cu materialele cauzei și obiecțiile din referințe, completul specializat pentru examinarea acțiunilor în contencios administrativ al Colegiului civil, comercial și de contencios administrativ al Curții Supreme de Justiție îl consideră inadmisibil, din următoarele motive.

În conformitate cu art.246 alin.(1) din Codul administrativ, Curtea Supremă de Justiție examinează din oficiu admisibilitatea cererii de recurs. Dacă este inadmisibil, recursul se declară ca atare printr-o încheiere, iar în acord cu alin.(2) din art.246 din Codul administrativ, recursul se declară inadmisibil în special în cazurile enumerate la literele a)-f).

Din analiza acestor prevederi, rezultă că admisibilitatea/inadmisibilitatea recursului, în special, nu se limitează doar la temeiurile menționate ci urmează să însușească în condițiile Codului administrativ exercitarea efectivă a unui control de legalitate, veritabil bazat pe temeiuri concludente și serioase.

Completul specializat pentru examinarea acțiunilor în contencios administrativ al Colegiului civil, comercial și de contencios administrativ al Curții Supreme de Justiție reține că sintagma „*in special*” denotă caracterul neexhaustiv al temeiurilor de inadmisibilitate și în același timp oferă un drept exclusiv al instanței de recurs de a filtra cererile de recurs care nu prezintă o motivare suficient de serioasă și care pe cale de consecință nu pot însuși un eventual succes rezultat din examinarea cererii în completul de 5 judecători.

În această ordine de idei, completul specializat pentru examinarea acțiunilor în contencios administrativ reține că, Codul administrativ dezvoltă nu doar caracterul nedevolutiv al recursului dar și cerința de seriozitate a cererii din perspectiva invocării unor veritabile și esențiale încălcări de drept procedural și material capabile să răstoarne deciziile instanței de apel contestate sau, după caz, hotărârile curții de apel ca primă instanță într-o eventuală examinare în fond și invocare ex officio a erorilor de drept.

Completul specializat pentru examinarea acțiunilor în contencios administrativ notează că pentru a trece testul de admisibilitate, cererea de recurs trebuie să conțină o motivare convingătoare și întemeiată în condițiile nominalizate mai sus.

Acest argument rezultă și din particularitățile de formă ale reglementării recursului în Codul administrativ și anume din sintagma „motivarea recursului” de la art.245 alin.(2) din Codul administrativ. În consecutivitate, motivarea cererii de recurs în circumstanțele expuse se referă la formalitățile pe care trebuie să le întrunească cererea în vederea rezistării testului și filtrului de admisibilitate.

De asemenea, completul specializat pentru examinarea acțiunilor în contencios administrativ al Colegiului civil, comercial și de contencios administrativ al Curții Supreme de Justiție accentuează că admisibilitatea recursului trebuie privită și în contextul rolului și funcției legale a instanței judecătorești supreme care constă, în special în asigurarea și interpretarea uniformă a legilor la examinarea cauzelor de contencios administrativ.

Astfel, motivarea oricărei cereri de recurs trebuie să țină cont pentru a trece filtrul de admisibilitate și a avea succes, de aceste însușiri de ordin legal fundamental.

În acest sens, CtEDO în jurisprudența sa constantă statuează că dreptul de acces la instanțe nu este absolut. Există limitări implicit admise [Golder împotriva Regatului Unit, pct.38; Stanev împotriva Bulgariei (MC), pct.230]. Acesta este în special cazul condițiilor de admisibilitate a unui recurs, întrucât prin însăși natura sa necesită o reglementare din partea statului, care se bucură în această privință de o anumită marjă de apreciere (Luordo împotriva Italiei, pct.85). Condițiile de admisibilitate ale unui recurs pot fi mai stricte decât pentru un apel (Levages Prestations Services împotriva Franței, pct.45). Curtea a mai reiterat că modul de aplicare a articolului 6 procedurilor în fața instanțelor ierarhic superioare depinde de caracteristicile speciale ale procedurilor respective, urmând de ținut cont de totalitatea procedurilor în sistemul de drept național și de rolul instanțelor ierarhic superioare în acest sistem. (Botten v. Norway, hotărâre din 19 februarie 1996, Reports 1996-1, p.141,§39).

La fel, conform jurisprudenței CtEDO, procedurile cu privire la admisibilitatea căii de atac și procedurile care implică doar chestiuni de drept, și nu chestiuni de fapt, pot fi conforme cu cerințele articolului 6§1 (a se vedea Helmers c. Suediei 9 octombrie 1991, §31, Seria A, nr.212-A).

În circumstanțele menționate, completul specializat pentru examinarea acțiunilor în contencios administrativ al Colegiului civil, comercial și de contencios administrativ al Curții Supreme de Justiție ajunge la concluzia de a declara inadmisibil recursul depus de Andrei Oprea, reprezentat de avocatul Andrian Vescu.

În conformitate cu art. 230 și art. 246 din Codul administrativ, completul specializat pentru examinarea acțiunilor în contencios administrativ al Colegiului civil, comercial și de contencios administrativ al Curții Supreme de Justiție

d i s p u n e:

Recursul depus de Andrei Oprea, reprezentat de avocatul Andrian Vescu, se declară inadmisibil.

Încheierea este irevocabilă.

Președintele completului,
judecătorul

Tamara Chișca-Doneva

judecătorii

Iurie Bejenaru

Aliona Miron